

ŠAMORÍN A OKOLIE

ZALOŽENÉ V ROKU 1928

ROČNÍK XXXIII, ČÍSLO 10.

BEZPLATNÝ MESAČNÍK

OKTÓBER 2023

Účastníci a členovia poroty programu Kvitnúci Šamorín 2023. Fotografie najkrajších predzáhrad a balkónov prinášame na 3. strane.

(Foto: Mátyás Szinghoffer)

Kvitnúci Šamorín 2023 – prinášame výsledky

Skončil sa druhý ročník programu Kvitnúci Šamorín, ktorý je zameraný na skrášľovanie mestského prostredia, 5. októbra 2023 sa na nádvorí Korony uskutočnilo slávnostné odovzdávanie cien výhercom jednotlivých kategórií.

Do programu sa tentokrát zapojilo 25 obyvateľov a inštitúcií nášho mesta, takže odborná porota v zložení záhradnej architektky Martiny Sebestyén, vedúceho oddelenia životného prostredia MsÚ Ing. Arnolda Kocsisa, hlavnej záhradníčky Šamorína

Viktórie Medík a architekta Tomáša Jávoru mala z čoho vyberať.

Výhercami súťaže sa stali: Aranka Úrge Czafik (Jazdecká 1/B - najkrajšia predzáhradka pred rodinným domom), Mária Dzurová (Dunajská 4 - najkrajšia predzáhradka pred bytovým domom), spoločnosť IZO BAU (Priemyselná 17 - najkrajšia predzáhradka pred verejnou inštitúciou alebo podnikateľským objektom) a Annamária Valacsay (Dunajská 9, prízemie - najkrajší kvitnúci balkón).

Cenu primátora mesta získal v tomto roku Juraj Baráth (Dlhá 67), výhercom hlasovania na Facebooku sa stala Materská škola Dunajská. Všetkým srdečne blahoželáme!

Na slávnostnom odovzdávaní cien privítal účastníkov zástupca primátora Gábor Veres a poďakoval všetkým účastníkom programu za ich aktívnu účasť na skrášľovaní nášho mesta.

Ceny do súťaže venovali spoločnosti Vrba s.r.o., ABIES a Agrosam, ktorým aj touto cestou ďakujeme. (1)

Participatívny rozpočet - hlasovanie už čoskoro

30. september bol posledným dňom, kedy bolo možné poslať projekt do programu participatívneho rozpočtu mesta. Tento rok prišlo 18 projektov, ktoré odborná komisia do konca októbra posúdi z hľadiska splnenia kritérií programu.

Väčšina tohtoročných projektov je zameraná na verejnoprospešné aktivity a sú aj návrhy zamerané na zlepšenie stavu životného pro-

stredia. Projekty budú po odbornom posúdení zverejnené na webovej stránke samorin.hlasobcanov.sk.

Výsledky hlasovania zverejní samospráva 30. novembra a vybrané projekty budú mať na realizáciu zhruba rok, od 1. januára do 15. decembra 2024.

Obyvatelia mesta môžu v termíne od 2. do 16. novembra v SMS hlasovaní rozhodnúť o

tom, ktoré projekty majú byť zo 17-tisícovej alokácie podporené. Program participatívneho rozpočtu je zameraný na úpravu verejných priestorov, skrášľovanie mesta, podporu tvorivých voľnočasových aktivít a zvýšenie kvality služieb. Prvýkrát bol Mestom Šamorín vyhlásený v roku 2021. Vtedy sa o podporu uchádzalo 18 projektov, kým vo vlaňajšom ročníku ich súťažilo 12. (1)

Tieto noviny distribuuje spoločnosť D. A. CZVEDLER spol. s r. o. bezplatne

Hasičská súťaž k jubileu

Týždeň po Pomlé festivale, 9. septembra sa na dvore hasičskej zbrojnice uskutočnil 31. ročník súťaže o putovný pohár primátora v réžii Dobrovoľného hasičského zboru Šamorín, ktorý oslavuje 150. výročie svojho vzniku.

Prichádzajúcich hostí vítal dychový orchester hasičov vedený dirigentom Tiborom Mrázikom. Na podujatí sa súťažilo v klasickej a športovej kategórii, samostatne pre mužov a pre ženy. Kým u mužov zvíťazili domáci vo všetkých kategóriách, v prípade žien sa víťazom v dvoch kategóriách stal ženský tím Vydran a Orechovej Potône. Hasiči z Uherského Brodu a z Bősárkány (Hu) sa tento-

krát súťaže zúčastniť nemohli, divákov a súťažiacich preto zabával miestny Profi-Team. Prítomní mohli vidieť aj prehliadku detských, resp. mládežníckych hasičských oddielov z Veľkej Paky a Trstenej na Ostrove.

Predstavitelia hasičského zboru sa na jubilejné podujatia v poslednom kvartáli roka pripravujú s veľkým nasadením a dôkladným plánovaním. Druhý novembrový víkend bude otvorená stála hasičsko-technická expozícia a bude slávnostne odhalená busta grófa Ödöna Széchenyiho. Hasiči v tejto súvislosti prosia verejnosť o príspevky na tento účel aj naďalej. Hasičský zbor za každý príspevok zo srdca ďakuje (s)

Diváci tohtoročnej hasičskej súťaže boli svedkami aj takýchto akčných scén (Foto: Mátyás Szinghoffer)

DHZ Šamorín vďačne prijíma finančné príspevky na inštaláciu busty grófa Ödöna Széchenyiho na účet SK18 0900 0000 0051 9542 9968.

Príspevky na otvorenie historickej hasičsko-technickej výstavy prijíma DHZ na účet SK41 0900 0000 0000 2187 8197.

Príspevky v hotovosti možno darovať priamo do pokladničky DHZ v zbrojnici na Hasičskej ulici.

Jubilujúcim dôchodcom blahoželal primátor Csaba Orosz. (archív)

Vedenie mesta blahoželalo jubilujúcim dôchodcom

V koncertnej sále Základnej umeleckej školy Štefana Németha-Šamorínskeho sa 20. septembra konala slávnosť k životným jubileám najstarších Šamorínčanov. Primátor Csaba Orosz privítal seniorov, ktorí v máji, júni alebo v júli dovърšili 70, 75, 80, 85 alebo viac rokov.

Na podujatie, ktorého hudobný sprievod zabezpečoval Ernest Mezei, dostalo pozvánku spolu 123 osôb.

„Ďakujeme Vám zo srdca za to, že ste svojou usilovnou a obetavou prácou umožnili mladým, ich deťom a vnukom,

aby sa mohli učiť, pracovať, rásť a vstúpiť do Vašich šlapaj. S láskou Vám všetkým prajem, aby ste s nami ešte dlho žili v pevnom zdraví a spokojnosti“ – blahoželal primátor.

Oslavy pre jubilantov, ktoré sa tradične konali v klube dôchodcov na Pomlejskej ceste, sa tento rok uskutočnia na iných miestach, keďže sa klub rekonštruje. Výstavba bude podľa plánov ukončená na budúci rok a nový klub, ktorý budú využívať štyri organizácie nášho mesta, bude výrazne komfortnejší ako doteraz. (l)

Od 1. októbra je parkovanie na chodníkoch zakázané

Prvým októbrom 2023 vstúpuje do platnosti novela Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, v zmysle ktorej bude vodičom zakázané zastavenie a státie na chodníku. Zákaz sa nevzťahuje na oficiálne tabuľou vyznačené úseky chodníkov.

Bicykel, kolobežka s pomocným motorčekom alebo motocykel má zastavenie alebo státie na chodníku naďalej povolené, ak ostane súvislá voľná šírka chodníka najmenej 1,5 m. Parkovať autom na chodníku je možné len na miestach, ktoré budú označené dopravným značením.

Mesto Šamorín venuje tejto problematike zvýšenú pozornosť a žiada svojich obyvate-

ľov o súčinnosť. Najproblematičejšie sú z tohto hľadiska niektoré lokality na Školskej a Dunajskej ulici, kde obyvatelia nemajú inú možnosť na parkovanie. Tu boli vyznačené parkovacie miesta, aby bolo možné parkovať na chodníku aspoň čiastočne. V centre mesta s parkovaním problém nebude, pretože pri zavádzaní plateného parkovania bol zrevidovaný aj parkovací poriadok. Očakáva sa, že obyvatelia rodinných domov budú parkovať na vlastných pozemkoch či vo dvoroch. Dodržanie tohto zákona je v záujme nás všetkých, preto bude samospráva nášho mesta kontrolovať jeho dodržiavanie prostredníctvom Mestskej polície Šamorín. (k)

Kvitnúci Šamorín 2023 vítané projekty

Najkrajšia predzáhradka pred rodinným domom:
Aranka Ürge Czafik, Jazdecká 1/B

Najkrajšia predzáhradka pred bytovým domom:
Dzurová Mária, Dunajská 4

Najkrajšia predzáhradka pred verejnou inštitúciou alebo
podnikateľským objektom: IZO BAU, Priemyselná 17

Najkrajší kvitnúci balkón:
Annamária Valacsay, Dunajská 9, prízemie

Cena primátora mesta - Juraj Baráth, Dlhá 67

Výherca hlasovania na Facebooku - Materská škola Dunajská.

Mestské zastupiteľstvo rozhodlo o ďalších projektoch

Dňa 19. septembra zasadalo zastupiteľstvo mesta Šamorín. V programe bolo tentokrát 17 bodov, medzi nimi aj návrhy na podanie medzinárodných projektov do grantových schém a návrhy na schválenie ich spolufinancovania.

Zasadnutie otvoril primátor Csaba Orosz, následne vystúpil predseda finančnej komisie Pavel Élesztős ml. s hodnotením plnenia rozpočtu mesta v prvom polroku. Z jeho správy vyplynulo, že pri financovaní bežných a kapitálových výdavkov mestského úradu a subjektov v jeho pôsobnosti boli dodržané rozpočtové pravidlá. K podobným záverom prišla aj nezávislá správa audítora o overení riadnej a konsolidovanej účtovnej uzávierky mesta za rok 2022 – podľa oboch správ postupovalo mesto v súlade s rozpočtovými pravidlami. Následne v pléne vystúpil hlavný kontrolór mesta Ján Lelkes so správou o kontrolnej činnosti v roku 2022, ktorá neidentifikovala žiadne nedostatky ani porušenia pravidiel v hospodárení subjektov v pôsobnosti mesta. Zastupiteľstvo schválilo spolufinancovanie troch cezhraničných projektov, pričom všetky tri budú podané do Programu spolupráce Interreg Slovenská republika-Maďarsko.

Modern Monasteries II

V rokoch 2017 až 2020 realizovala samospráva Šamorína spoločný cezhraničný projekt s benediktínskym priorátom sv. Maura v Győri. Budujúc na skúsenostiach

z projektu a na vytvorenom partnerstve plánujú projektívni partneri pokračovať v tejto investícii. Hlavným cieľom je obnova objektov kultúrneho dedičstva a ich premena na turistickú destináciu. V rámci projektu by obnovili druhé poschodie Koruny a vytvorili by v nej tzv. únikové miestnosti. V podkroví kláštora Benediktínov v Győri, ktoré sa v súčasnosti rekonštruuje, bude vytvorená interaktívna výstava, ktorá návštevníkom priblíži históriu a fungovanie zvonov, minulosť a súčasnosť benediktínskych vzdelávacích inštitúcií a barokové liturgické prvky. V rámci projektu sa počíta aj s obnovou záhrady benediktínskeho kláštora, kde bude vytvorená bylinková záhrada. Partneri usporiadajú spoločné konferencie a slávnostné otváracie ceremónie. Pre gymnazistov budú pripravené workshopy. Rozvoj týchto turistických destinácií by mal podľa očakávania samospráv Győru a Šamorína priniesť zvýšený počet návštevníkov.

Cezhraničná spolupráca

v civilnej ochrane a prevencii katastrof

Jedným z pých Šamorína je dobrovoľný hasičský zbor, ktorý tu funguje od roku 1873 a v tomto roku oslavuje 150. výročie svojho vzniku. Prejav klimatických zmien ako povodne, privalové dažde, búrky a požiare v dôsledku sucha v posledných desaťročiach podnietili vedenie mesta a hasičský zbor, aby vycvičili hasičov na pre-

veniú týchto udalostí, resp. aby postupne rozšírili vybavenie hasičského zboru a kúpili špeciálne vozidlo. Okrem nákupu vybavenia plánuje Šamorín aj spoločné cvičenia hasičov, ktorých sa zúčastnia aj hasičské zbory projektových partnerov – okolitých obcí. Pre mladých pripravujú hasičskú súťaž. Členovia DHZ Šamorín sa zúčastnia aj potápačského výcviku. Projekt bol podaný vedúcim partnerom Arrabona EGTC v partnerstve s dobrovoľným hasičským zborom obce Rábapatonna, samosprávou maďarského mesta Abda, Civilnou ochranou župy Győr-Moson-Sopron, samosprávou Šamorína, Hasičským zväzom župy Győr-Moson-Sopron a samosprávami obcí Horný Bar, Vojka nad Dunajom a Bodíky.

Zelené mestá

Šamorín chce byť moderným mestom a záleží mu na tom, aby sa jeho obyvateľom zvyšovala kvalita života. Pripisuje preto vysokú dôležitosť otázke ochrany životného prostredia. Mesto vyvíja veľké úsilie nielen v oblasti separovaného zberu, ale aj kompostovania a zvyšovania biodiverzity. V súlade s tým plánuje premeniť strechu základnej umeleckej školy na zelenú strechu a projekt by pokračoval u ďalších verejných budovách. Projekt bol podaný partnermi Arrabona EGTC, Mesto Győr, Mesto Mosonmagyaróvár, Mesto Šamorín, Mesto Dunajská Streda, OZ Natúrpark Žitný ostrov a nadácia Hárfa. (1)

Park mládeže už vo výstavbe

V polovici septembra sa na ploche pri mestskej knižnici začala výstavba parku mládeže. Mesto na tento účel vyčlenilo 670-tisíc eur a projekt plánuje financovať z grantových zdrojov čiastočne až v celej výške.

Na ploche o výmere 6260 m² bude k dispozícii skatepark, streetbalové ihrisko, stoly na pingpong, stolný futbal a teqball. V rámci projektu budú obnovené chodníky aj verejné osvetlenie, pod stromami budú vytvorené miesta na piknik. Realizácii projektu predchádzala niekoľkoročná príprava. Tá zahŕňala nielen posudzovanie vplyvov na životné prostredie, ale aj dendrologický prieskum stromov na dotknutej lokalite. Práve dendrologický prieskum poukázal na fakt, že park si už vyžaduje nákladnú revitalizáciu. Za vyrúbané stromy bude realizovaná náhradná výsadba na iných lokalitách mesta.

V uplynulých rokoch sa v Šamoríne uskutočnilo viacero investícií do voľnočasových športových zariadení. Prebehla modernizácia atletickej dráhy na dvore Základnej školy Mateja Korvína, ktorú môžu využívať nielen školáci, ale aj obyvatelia mesta, ďalej boli vytvorené štyri vonkajšie fitness ostrovčeky, na Dunajskej ulici vzniklo ihrisko na florbal a streetball a mesto dalo k dispozícii pozemok, aby sa mohol vybudovať nedávno otvorený K Park.

Ak pôjde všetko podľa plánu, Šamorínčania môžu park mládeže začať užívať na jeseň 2024.

(k)

Vizualizácia: Maarch Group s.r.o.

Volebná panoráma

Vítazom predčasných parlamentných volieb konaných 30. septembra sa stala strana Smer-SD na čele s Robertom Ficom. Do parlamentu sa neprebojovala ani jedná maďarská národnostná strana.

Fico sa vrátil z politického hrobu, lebo jeho voliči už zabudli, že pred 5 rokmi proti nemu protestovali davly a požadovali jeho odchod. Politik bol napokon nútený rezignovať z postu premiéra kvôli vražde Kuciaka.

V Šamoríne zvíťazila Aliancia

V Šamoríne prišlo k urnám 67,39% oprávnených voličov. V meste zvíťazila Aliancia s počtom hlasov 28,37%. Na druhom mieste skončilo PS s výsledkom takmer 22%, tretia bola strana Smer so 14,5%-mi, nasledovalo štvrté OĽANO s výsledkom 8%, Hlas s výsledkom 7,8% bolo piate a šieste miesto patrilo SaS so ziskom 7,7%. SNS a KDH dostali po 2%.

Maďari ostali mimo

Na celoštátnej úrovni nasledovalo po Ficovej strane liberálne Progresívne Slovensko, na treťom mieste skončil Hlas-SD vedený bývalým premiérom Petrom Pellegrinim. Do parlamentu sa prebojovala aj koalícia OĽANO a priatelia na čele s Igorom Matovičom, KDH, SaS a krajná národná SNS. Maďarská Aliancia-Szövet-ség nedosiahla 5%-nú hranicu potrebnú na vstup do parlamentu, skončili s volebným výsledkom 4,39%.

Po zverejnení výsledkov sa predseda Aliencie Krisztián Forró vyjadril nasledovne: „Dosiahli sme historický výsledok,

V Šamoríne prišlo k urnám 7 197 voličov

(Foto: Mátyás Szinghoffer)

ale nestačilo to na úspech. Mali sme silný protivietor, ale to nemôže byť výhovorka. Hoci som sa snažil urobiť všetko pre to, aby sme uspeli, veril som tomu. Samozrejme, vyvodím z toho politickú zodpovednosť.“

„Aká sme krajina?“

Volebné výsledky komentoval aj premiér Ľudovít Ódor: „Výsledok predčasných parlamentných volieb je zrkadlom našej spoločnosti. Je potrebné, aby sme sa doň všetci spoločne, úprimne a hlboko pozreli a položili si spoločne otázku, akou

krajinou sme. Odpoveď sa, pochopiteľne, nemusí, nemôže a ani nebude páčiť všetkým“ - vyjadril sa po zverejnení výsledkov.

Účasť na voľbách bola mimoriadne vysoká, 68,51%. Kandidátku do volieb postavilo 25 politických strán, hnutí a zoskupení. Prah na vstup do parlamentu je 5%. Mandátov bude 150. Na Slovensku je 4,3 milióna oprávnených voličov, 3 007 123 z nich prišli voliť. Zo zahraničia prišlo listom rekordných 58 779 hlasov. Tieto voľby boli deviatymi parlamentnými voľbami na Slovensku. (k)

OZNÁMENIE

Oznamujeme Vám,
že dňa 28.10.2023 (sobota) sa uskutoční
separovaný zber nebezpečného odpadu z domácností.

Nebezpečné odpady môžu odovzdať len obyvatelia Šamorína
- fyzické osoby (nie firmy a právnické osoby!)
s platným občianskym preukazom.

Od občanov na vybraných miestach PREBERÁME:

- staré farby
- rozpúšťadlá
- nepoužitú pesticidy - postreky
- obaly od pesticidov, rozpúšťadiel a farieb

Na odovzdaných obaloch musia byť riadne vyznačené informácie o výrobcovi, obsahu účinnej látky alebo názov výrobku. Nádoby musia byť uzatvorené.

Od občanov na vybraných miestach NEPREBERÁME:

- neoznačené obaly od farieb, rozpúšťadiel a pesticidov
- odpadové oleje
- elektrospotrebiče
- batérie a akumulátory
- iné, vyššie neuvedené druhy odpadov

Miesto a čas stretnutia pre obyvateľov rodinných domov:

- 8.00 - 8.45 Kasárenská ul. - na parkovisku pred budovou fi. Ravtex
- 9.00 - 9.45 Pomlejská ul. - pri bývalej železničnej stanici
- 10.00 - 10.45 Slničná ul. - na parkovisku pri gymnáziu
- 11.00 - 11.45 Čilistov - pred bývalou požiarnou zbrojnicou
- 12.00 - 12.45 Mliečno - pred hostincom Zlatý Kohút
- 13.00 - 13.20 Kráľovianky - pri autobusovej zastávke
- 13.30 - 13.50 Bučuháza - pri autobusovej zastávke
- 14.00 - 14.20 Šámot - pri autobusovej zastávke

Jazykovo – poznávací pobyt v Škótsku

Začiatok školského roka sa niesol v znamení cestovnej horúčky. Päťdesiat žiakov a tri pedagogičky Gymnázia M. R. Štefánika v Šamoríne 2. septembra vyrazili autobusom do hlavného mesta Škótska – do Edinburghu. O svoje najväčšie zážitky sa podielili aj s nami a my ich tu nižšie prinášame.

Po celodennom cestovaní autobusom sme prvú noc strávili v hoteli v Calais vo Francúzsku. Západ slnka sme si vychutnali na krásnej piesočnatej pláži. Po veľmi skorých raňajkách sme sa nalodili na trajekt a v doobedňajších hodinách sme už videli biele skaly Doveru. Odtiaľto sme smerovali do Londýna a pociťovali si prešli tie najznámejšie pamätihodnosti: Tower of London, užili si plavbu po Temži do Westminsteru, prechádzali sme sa v St. James Park, zvonka sme si pozreli Buckingham Palace, oddychovali na Trafalgar Square a nakupovali na

Šamorínski gymnazisti pred škótskym parlamentom

(Fotoarchív)

Piccadilly Circus. Ďalšiu noc sme strávili v inom hoteli, ktorý bol naozaj štýlový – stavba pochádzala zo 17. storočia. Z Letchworthu sme smerovali do Edinburghu so zastávkou v Cambridge. Mali sme čas na rýchlu prehliadku centra a pár odvážlivcov sa vybralo aj na plavbu člnom po rieke Cam. Ubytovanie na mies-

te sme mali zabezpečené u hostiteľských rodín, ktorí nám poskytovali ubytovanie so stravou. Nasledujúci deň ráno sa začala výučba v jazykovom centre – od 9.00 do 12.30. Hlavným zámerom tejto výučby bolo sprostredkovať škótsku kultúru a motivovať žiakov ku komunikácii. Po vyučovaní sme vždy mali zabezpečený zaujímavý program: prehliadku hradu Edinburgh, prehliadku Kráľovskej míle (Royal Mile), katedrálu Sv. Egídia (St. Giles' Cathedral), Holyrood Palace, budovu škótskeho parlamentu. Novinkou v programe agentúry bola návšteva interaktívneho centra Dynamic Earth. V sobotu 9.2. sme sa vybrali na celodenný výlet po škótskej vysočine – pozreli sme si Loch Ness, Neptúnove schody, Glencoe (kde sa odohrával jeden veľmi smutný príbeh škótskych dejín). Nedeľa 10.9. bola našim posledným plnohodnotným dňom v Škótsku – navštívili sme Wal-

lace Monument, Falkirk Wheel a súsošie vzdávajúce hold ťažným koňom – The Kelpies. So Škótskom sme sa rozlúčili návštevou Rosslyn Chapel. Je to stredoveká kaplnka, kde sa natáčala aj časť filmu Da Vinciho kód a je klenotom medzi sakrálnymi stavbami.

Po ceste domov sme cestovali nočným trajektom z Newcastle do Amsterdamu, kde nás čakal celodenný výlet, panorámu Madame Tussauds, plavba po amsterdamských kanáloch so sprievodcom – kapitánom v jednej osobe a večera v palacinkárni.

Veľká vďaka patrí sprievodkyňi Katke Bezákovej a agentúre D&D team. Ďakujeme aj vedeniu školy, a to p. riaditeľke PaedDr. Lysinovej a p. zástupkyňi PaedDr. Mičatkovéj, ktoré intenzívne podporujú všetky formy cudzojazyčného vzdelávania.

A jazykovo – poznávací pobyt v nasledujúcom školskom roku 2024/2025?

Nechajte sa prevkapiť.

Mgr. Linda Mókusz Hombauer

Záhradníctvo Čilistov
 kúpacie jazierka a biobazény
 v licencií svetovej jednotky
 - rakúskej firmy Biotop

www.bio.top, www.dreviny.sk

više 800 druhov drevín
 projekty a realizácie
 záhrad a parkov
 substráty a hnojivá

poradenstvo
 Tel: 0948 777 941
 dreviny@dreviny.sk

SPOMIENKA

Dňa 5. októbra 2023 uplynulo 5 rokov, keď nás navždy opustila

ADRIANNA SÁNDOROVÁ
 rod. CIGHARDOVÁ.

Boľavým srdcom a láskou spomína
 smútiaca rodina Cighardová.

Významné jubileá dvoch šamorínskych stredných škôl

Posledný septembrový piatok bol jedným z dní, ktoré sa nezmazateľne vryjú do pamäti našich škôl. Oslávili sme 60. výročie založenia Strednej odbornej školy a 25. výročie vzniku Hotelovej akadémie.

Na slávnostnej akadémii v priestoroch obradnej siene ZUŠ Štefana Németha Šamorínskeho sme privítali nielen vzácných hostí z COOP Jednoty Slovensko SD, zástupcov Mesta Šamorín, ale aj riaditeľov šamorínskych škôl. O umelecký zážitok sa postaral chrámový zbor Sancta Maria pod vedením zbormajsterky Inky Galbáčovej. Blahoprajný a ďakovný list nám pri príležitosti jubilea zaslal aj minister školstva Daniel Bútora. Predseda predstavenstva COOP Jednota Slovensko SD Ing. Ján Bilinský spolu s riaditeľom oboch škôl PaedDr. Františkom Pudmericzkým odovzdali zamestnancom pamätné listy s vecným ocenením. Po spomienkovej akadémii nasledo-

val slávnostný raut v neďalekom zámočku Villa Park.

Naša škola začala písať svoju históriu v roku 1963, keď v budove bývalého kláštora paulánov na Hlavnej ulici otvorili tri triedy prvého ročníka odborného učilišťa. Prví žiaci sem prišli až z troch spádových okresov - dunajskostredského, galantského a komárňanskeho. Ubytovatelia boli nielen v budove bývalej Koruny, ale aj nad starým Technokovom, ktorý stál na mieste dnešného Obchodného domu Jednota. O štúdium bol čoraz väčší záujem a pretože škola bola v širokom okolí jedinou svojho druhu, bolo nutné riešiť otázku ďalších priestorov. A tak sa 1. septembra 1976 sťahovala do nových moderných priestorov na Vinohradskej ulici. Okrem nových tried a 5-poschodového domova mládeže pribudla aj Reštaurácia Žitný ostrov, ktorá dodnes slúži ako stredisko praktického výcviku. Svojou vybavenosťou v tej dobe predčila všetky okolité

prevádzky a tak jej prischol prívlastok „Hilton“. V roku 1979 premenovali školu na Stredné odborné učilište Slovenského zväzu spotrebných družstiev. V roku 1988 vyšlo prvé číslo školského časopisu Vareškár, ktorý bez prerušenia vychádza doteraz.

Po čase sa priestory školy ukázali ako kapacitne nedostatočné. Záujemcov o štúdium na škole z roka na rok pribúdalo a začalo sa uvažovať o rozšírení priestorov. V roku 1990 sa podarilo dokončiť dvojposchodovú prístavbu. Pribudli nové triedy, odborné učebne, spoločenská sála, cukrárska dielňa a kabinety majstrov odbornej výchovy. V tom istom roku sa podarilo otvoriť aj Dievčenskú odbornú školu, ktorú po ôsmich rokoch v roku 1998 nahradila novozriadená Hotelová akadémia.

V roku 2002 sa zmenil zriaďovateľ a SOU SZSD sa premenovalo na SOU spotrebných družstiev Jednota. K ďalšej zmene zriaďovateľa prišlo v roku 2008, keď patronát nad školami prevzalo spotrebné

družstvo COOP Jednota Slovensko. Do názvu škôl pribudol prívlastok súkromná.

Počas 60-ich rokov sa vo vedení našich škôl vystriedalo niekoľko riaditeľov. Prvou riaditeľkou bola pani Ing. Valéria Benkovičová, nasledovali Juraj Szabó a PaedDr. Ján Kolibecský. Najdlhšie, celých 24 rokov, riadila naše školy Ing. Oľga Hargašová, ktorá stála aj pri zrode Hotelovej akadémie. Po nej prevzala štafetu Ing. Eva Hudek. Od roku 2020 riadi obe školy PaedDr. František Pudmericzký.

Oslava výročia je vyjadrením poďakovania všetkým, ktorí stáli pri zrode našich škôl, pomáhali ich budovať, boli a sú pre naše školy požehnaním a navždy zostanú v srdciach žiakov. Veríme, že naše školy majú pred sebou ešte veľa úspešných rokov a vychovávajú veľa šikovných absolventov, ktorí budú ďalej šíriť naše dobré meno. Jedna stará múdrosť hovorí, že vzdelanie je to, čo ti zostane, keď všetko naučené zabudneme.

Soňa Zakariášová

Šup Šup Music Club
Kováčska 1804, ŠAMORÍN

bluesweiser

V ŠAMORÍNSKOM ŠUP-ŠUPE

HUDOBNÝ KONCERT
Blues, Funk, Jazz, Alternativa

13.10.2023 (piatok)
20.00 hod
vstupné 10€

PROGRAMOVÁ PONUKA

Mestské kultúrne stredisko

15. 10., o 19.00 hod.

3x2, divadelná komédia

16. 10., o 19.00 hod.

Zsuzsa Koncz: Szabadnak születél, koncert

18. 10., o 19.00, hod.

Divadlo Jókai Színház: Az örökség, divadelné predstavenie

20. 10., o 18.00 hod.

vernisaž výstavy Bianky Török

21. 10., o 10.00 hod.

Julcsi Paár: Kerekdőd, koncert pre deti

28. 10., o 18.00 hod.

Johnny Cash Tribute, koncert

29. 10., o 18.00 hod.

Tamás Lengyel: Kitolás, stand up comedy

4. 11., o 10.00 hod.

Bábkové divadlo Ametist: Jegesmaci barátai, bábkové predstavenie

5. 11., o 19.00 hod.

Neskoro večer, talkshow Petra Marcina

10. 11., o 19.00 hod.

Musical & retro gala

Mozi Club

20.10., o 20.30 hod.

koncert Arbenz X Moutin / Vistels

28.10., o 20.00 hod.

A Nyughatatlan, country & rockabilly koncert

9.11., o 20.00 hod.

koncert jazzového dua Linda Kovács & Ádám Bögöthy

Šup-Šup Music Club

13.10., o 20.00 hod.

koncert skupiny Bluesweiser

Namiesto hluku dopravy bolo na Gazdovskom rade na deň počť detský smiech a hudbu

(Foto: Mátyás Szinghoffer)

Gazdovský rad na deň bez áut

Dňa 20. septembra sa na Gazdovskom rade v blízkosti trhoviska konal Deň bez áut ako sprievodné podujatie Týždňa mobility. Podujatia sa zúčastnili škôlkari a žiaci šamorínskych základných škôl.

Počas akcie propagujúcej alternatívne formy dopravy, medzi inými aj cyklodopravu, sa časť Gazdovského radu zmenila na detské ihrisko. Deti mohli kresliť na chodníky a cestu, hrať šach, kolobežkovať sa, hrať stolný futbal alebo pingpong a zúčastníci si mohli odskúšať aj prista-

vené elektrobicykle. Deťom sa obzvlášť páčilo vozidlo Dobrovoľného hasičského zboru, ktoré mohli dopodrobna preskúmať. Poobede sa v rámci akcie pred Domom služieb predstavil tanečný súbor Grandees. Do podujatia sa zapojila aj Základná škola v Mliečnej, ktorá na čas „zablokovala“ dopravu na Prvej ulici.

Podujatie bolo podporené viacerými miestnymi firmami, napr. Bike Union, Slovakia Bike, Reštauráciou Platan, Reštauráciou Safari, EsoLine a kaviarňami Czucz a Jusuf.

Ďakujeme darcom krvi

Vedenie Miestnej organizácie Slovenského Červeného kríža v Šamoríne sa chce touto cestou poďakovať darcom, ktorí sa 9. októbra 2023 zúčastnili dobrovoľného odberu krvi.

Darovať krv prišli: Bence Nagy, Mária Bogárová, Juraj Bándy, Dezider Fiedler,

Renáta Fiedler, Gabriela Mészárosová, Emese Álló, Levente Miklós Nagy, Natália Igariová, Denis Kubrinová, Kitti Hervay, Veronika Farkas, Jana Hritzová, Angelika Slamová, Renáta Schwarzová, Sylvia Almásiová, Valentin Ágh a Katarína Schwarzová.

UZAVRELI MANŽELSTVO / HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

9. septembra 2023

Hervay Augustín - Csémy Andrea

23. septembra 2023

Varga Ladislav - Šimúnová Alexandra

Novomanželom blahoželáme! / Gratulálunk az ifjú házasságnak!

INZERUJTE U NÁS!

noviny@samorin.sk

Jazdiť na bicykli pod vplyvom alkoholu je nebezpečné

(Foto: net)

Policajti chytili tisíce opitých cyklistov

Policajti tento rok chytili 5659 cyklistov a kolobežkárov, ktorí jazdili pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných látok. Štatistiky porušovania ostatných pravidiel cestnej premávky cyklistami alebo kolobežkármí polícia nevedie.

Cyklistom a kolobežkárom možno v prípade porušenia pravidiel cestnej premávky uložiť blokovú pokutu na mieste podľa závažnosti spáchaného priestupku až do výšky 650 eur. O vodičský preukaz však

neprídu – dodáva polícia s tým, že cyklista a kolobežkár na ceste musí dodržiavať rovnaké pravidlá ako vodič motorového vozidla. Pravidlá ukladajú cyklistom mladším ako 15 rokov povinnosť chrániť si hlavu prilbou. Platí to aj pre dieťa, ktoré sedí na pomocnom sedadle s pevnými opierkami na nohy a na detskom bicykli pevne spojeným tyčou s vodiacim bicyklom. Kolobežkár v zmysle platnej legislatívy prilbu mať nemusí.

(k, TASR)

ZO ZÁPISNICE MESTSKEJ POLÍCIE

Dieťa v zaparkovanom aute

Dňa 5. septembra poobede bolo MsP Šamorín oznámené, že pred škôlkou na Školskej ulici parkuje vozidlo, v ktorom spí malé dieťa na zadnom sedadle v detskej sedačke bez dozoru dospelého. Oznamovateľ vyjadril obavy o zdravie dieťaťa, nakoľko bola horúčava a v aute mohlo byť až 40°C. Medzičasom sa objavila aj majiteľka vozidla, ktorá reagovala arogantne a tvrdila, že bola preč len 5 minút. Následne bola hliadkou MsP Šamorín riadne poučená o nebezpečenstve nechávať dieťa v horúcom aute samé. Neochotne sa napokon podakovala.

Zastavili auto s migrantmi

6. septembra ráno požiadala MsP Šamorín o súčinnosť OOPZ Šamorín pri zablokovaní kruhového objazdu na Seneckej ceste / Bratislavskej ceste z dôvodu, že sledujú podozrivé vozidlo. Hliadka MsP sa na miesto zásahu ihneď presunula a cestu uzavrela. Podozrivé vozidlo chcelo prejsť do protismeru, čím ohrozovalo ostatných účastníkov cestnej premávky. Hliadke MsP sa podarilo auto zastaviť a vyzvali cestujúcich, aby vystúpili. Tí nekládli odpor. Vo vozidle sedelo 11 osôb. Vodiča na mieste zadržali. V incidente sa nikto nezranil. Prípado prevzal vyšetrovateľ z Oddelenia boja s nelegálnou migráciou.

GM ELEKTRO s.r.o.

Hľadáte v Šamoríne predajňu s elektroinštalačným materiálom?

Obráťte sa na firmu GM Elektro, s.r.o., ktorá ponúka široký sortiment vysoko kvalitného elektromateriálu od popredných výrobcov.

Elektro-szaküzletet keres Somorján?

Forduljon bizalommal a GM Elektro Kft.-hez, amely élvonalbeli gyártók kiváló minőségű termékeinek széles skálájával várja Önt.

Senecká cesta 2350/22A, Šamorín

www.gmelektro.sk

Dať väčší priestor mladým

Šamorínsky ženský basketbalový tím kráča po začatej ceste. Aj v aktuálnej sezóne 2023/24 Extraligy bude dôraz kladený na integráciu mladých hráčok do A-družstva.

Jedna zmena je však už istá. Trénerom tímu bude Tímea Sujová, ktorá na jar ukončila svoju aktívnu kariéru. „Nakoľko ešte nemám potrebnú trénerskú licenciu, oficiálne bude trénerom Albert Diósi, ale tréningy a zápasy budem už prakticky viesť ja“ – komentovala nám zmenu Tímea. Koučka šamorínskeho klubu nám prezradila, že v kádri nenastala výrazná zmena. „Máme v podstate tie isté hráčky, ako vlani. Nezazmluvnili sme nikoho z iných klubov, náš tím sme doplnili len o juniorky, ktoré budú s nami v podstate len trénovať. Naše mladé šamorínske basketbalistky – Barbara Fejesová, Tilda Slama, Sofia Soóky a Tamara Takács – sa už dlhší čas pripravujú spolu s nami a tento rok už dostanú oveľa väčší priestor aj na zápasoch.“

Šamorínčanky začali letnú prípravu ako

obvykle začiatkom augusta, prvých 4-5 týždňov bol dôraz na kondíciu. „Prípravné zápasy sme začali hrať v polovici septembra. Nastúpili sme proti rakúskym, českým a maďarským družstvám. Nešlo ani veľmi o výsledky, skôr o to, aby sme dievčatá videli aj v zápasoch a vedeli, čo treba vylepšiť.“

Dlho sa zdalo, že v Extralige bude sedem družstiev. Napokon sa počet tímov rozšíril o Trenčín na osem. „Je veľmi ťažké povedať, aké budú silové pomery. Tímy Piešťan, Slávie Banská Bystrica a Ružomberka budú nadpriemerne dobré. Ostatné družstvá budú na tom horšie. Príchodom jednej-dvoch zahraničných hráčok sa však môže situácia zmeniť, napríklad u košických Young Angels. Tam to vyzeralo tak, že sa Extraligy ani nezúčastnia, no aktuálne už majú v tíme dve Američanky. My pôjdeme cestou rozvíjať naše mladé hráčky“ – dodala Tímea Sujová, ktorá okrem tímu dospelých vedie aj družstvá U17 a U10. *Tibor Duducz*

Tímea Sujová rozdáva pokyny

Smer Liverpool a Sevilla!

Šamorínski bratia Botlóovci sú hráčmi tímu DAC. Starší, 17-ročný Krištof je brankárom v U19, jeho 12-ročný brat v U14. Na konci jesennej sezóny sa ich cesty na čas rozídu.

Krištof aj Oliver začali hrať v Šamoríne. Starší z bratov bol do 10 rokov útočník, mal sezónu, kde ako najlepší strelec trafil do brány 39-krát. Bol aj brankárom. Keď sa dostal do DAC, musel sa rozhodnúť, na akom poste chce pokračovať. Jeho otcovi sa to síce príliš nezdalo, ale vybral si brankára. Krištof sa postupne rozvíjal, prechádzal kategóriami a turnajmi, veľ-

mi často sa stal najlepším brankárom. V súkromí je aktuálne študentom dunajskostredského gymnázia.

Oliver išiel v bratových šlapajach. V bránke vyniká. Veľakrát sa na turnajoch stal najlepším, dokonca dvakrát aj na medzinárodnom turnaji v Szombathelyi, kde mu blahoželal aj Gábor Király, 107-násobný brankár reprezentácie maďarského národného tímu. V roku 2021 sa stal najlepším hráčom U11 v DAC.

Futbaloví skauti majú prehľad o výkonoch futbalistov. Podľa ich odporúčania dostali obaja šamorínski chalani pozvánku na

budapešťiansky futbalový tábor koncom júna, kde sa stretli mladí futbalisti z rôznych krajín a testovali ich anglickí, talianski a španielski experti. Na programe mali tréningy, zápasy a analýzy.

Bratia po mesiaci dostali radostnú správu: po jesennej sezóne pôjde Krištof na týždeň do španielskeho klubu FC Sevilla, kde ho čakajú ďalšie tréningy, zápasy a analýzy. Oliver bude mať podobný program a dostane sa blízko k Dominikovi Szoboszlaimu. On pocestuje na týždeň do Liverpoolu.

Tibor Duducz

Krištof Botló (vpravo) aj v Budapešti predviedol svoje umenie

Oliver Botló (vpravo) pôjde do Liverpoolu

Csaba Zalka na križovatke kariéry

Kajakár Csaba Zalka má za sebou najťažší rok svojej kariéry. Ako členovi slovenského štvorkajaku sa mu nepodarilo vybojovať účasť na budúcoročnej olympiáde.

Tento rok sa pre šamorínskeho kajakára nezačal dobre, absolvoval až dve operácie ramena. Na kvalifikačných pretekoch podal dobrý výkon, preto bol na všetkých medzinárodných súťažiach členom slovenského štvorkajaku. „Žiaľ, výsledky neprichádzali. Ani na Svetovom pohári, nedarilo sa nám ani na Európskych hrách, kde bojoval Samo Baláž so zranením“ – povedal pre naše noviny Csaba.

Potom mal slovenský tím pred sebou už len jednu súťaž, tú najdôležitejšiu: majstrovstvá sveta, kde sa rozdávali olympijské miestenky. „Stavil som všetko na jednu kartu. Mal som len toto jediné pred očami. Ale ako postupne vysvitlo, nie každý rozmýšľal takto. Nedal zo seba maximum. V štvorkajaku to ale bez dobrej spolupráce nejde. Na svetovom šampionáte v Duisburgu nám veľmi dobre vyšla rozjazda, ale semifinále už nie. Nepodarilo sa nám dostať do A-finále. To znamenalo, že náš štvorkajak na budúci rok na olympiáde neštartuje. Bolo to pre mňa obrovské sklamanie. Veľmi dlho som to prežíval a veľmi intenzívne, nakoľko som videl, čo všetko sa posledný rok dialo“ – pokračuje

Csaba Zalka pokračuje ďalej, na prípravu pôjde aj do Kalifornie

šamorínsky športovec. Csabu nejaký čas nebolo veľmi vidieť. Musel si sám vyhodnotiť situáciu, s chladnou hlavou a rozhodnúť sa, čo a ako ďalej.

„Počas posledného roka sa toho stalo veľmi veľa. Nechcel by som hovoriť o konkrétnostiach, ale veľa vecí skratka nebolo v poriadku. Cítil som to tak v rôznych oblastiach“ – spomína pretekár.

„Musím sa rozhodnúť, ako ďalej. Nechcel som vynechať rok a začať sa v roku 2025 pripravovať na olympijské hry v roku 2028

ako člen štvorkajaku. Na budúci rok bude ešte jedna kvalifikácia na olympijské hry v 2024. Cítim, že musím skúsiť K2. Začal som sa v Šamoríne pripravovať. Trénujem pod vedením Gejzu Vassa, spolupracujem s fyzioterapeutmi Ľudom Nemcom a Paľom Horváthom. V novembri pocestujem s komárňanským tímom do Kalifornie, potom ma čaká sústredenie v JAR. Mám pred očami len tých päť krúžkov“ – dodáva Csaba Zalka.

Tibor Duducz

Športový deň v špeciálnej základnej škole

Radost, smiech, oduševnenie. Žiaci špeciálnej základnej školy v Šamoríne majú za sebou úžasný športový deň.

Pedagógovia školy pripravili pre svojich žiakov športový deň so zapojením šamorínskych klubov ŠTK a ŠBK, s Gladiátormi a s Deťmi v pohybe, pod záštitou Žitnoostrovského

olympijského klubu. Deti mohli hrať futbal, basketbal, mohli behať a zápasiť. Radost bola obrovská po každom góle, presnom zásahu, dobehnutí do cieľa a skončení boja. Deti sa cítili skvele a prezradili, že sa už tešia na ďalšie stretnutie s predstaviteľmi našich športových klubov. (duc)

Šamorín bol na Národnom galope reprezentovaný dvoma pretekármi. Laura Pöthe však v rozbehu pretekov Malý husár nedokončila trať. „Žiaľ, môj kôň sa hneď v prvej zákrute potkol a spadla som“ – ľutuje Laura. Na Národnom galope skončil jej otec Zoltán v rozbehu tretí, zo 60 jazdcov mu patrilo sedemnáste miesto.

Jesenné práce v záhrade

Tohtoročné babie leto je celkom príjemné. V septembri sme mali takmer celý čas až letné počasie, ktoré bolo narušené len daždivým víkendom v druhej polovici mesiaca. Snáď bude aj októbrové počasie priaznivé, lebo nás v záhrade stále čaká veľa práce.

Október je mesiacom posledného zberu úrody, ale v tomto mesiaci sa už dajú vysádzať ovocné stromy, kríky a taktiež cibuľoviny.

Voľne rastúcim paradajkám sa na septembrovom slniečku darilo a pekne dozrievajú. Ak by však prišlo vlhké obdobie, zozbierajme zdravé bobuľky a hoci aj nedozreté dajme do debničky. Takto rozložené v jednej vrstve nám dozrejú. Zelené paradajky nevyjdú nazmar, ak ich konzervujeme v octovom náleve. Druhou možnosťou je dať ich do veľkej 3-5 l zaváraninovej fľaše a nechať ich na slnečnej parapete dozrieť.

Kedy je jablko zrelé?

Jablko obraté priskoro je bez chuti, prezreté je už zase kašovité, klesá v ňom obsah kyselín. Zvyšok škrobu sa premení na cukor a jablko stratí svoju arómu. Stará osvedčená metóda je kontrolovať hneď dosť semien a je pomerne spoľahlivá pre neskoršie odrody. U skorých jablák sa však semená zafarbia neskôr, plod je už vtedy zvyčajne prezretý. Druhým indikátorom môže byť sfarbenie šupky: U sorty Golden sa napríklad základná zelená farba zmení na žltozelenú. Ak si počkáme, kým jablko úplne zožltne, už nebude dobre skladovateľné. U niektorých odrôd je červená farba znakom zrelosti, ale to môže závisieť aj od sezóny. Najspoľahlivejším znakom zrelosti je, ak vieme jablko jednoducho a ľahko oddeliť od konára. Je pravdepodobné, že na slnečnej, južnej strane stromu dozrie-

Ak vieme jablko jednoducho a ľahko oddeliť od konára, je už zrelé

(Foto: net)

vajú plody skôr, oberajme teda postupne, v týždenných intervaloch. Jablká, ktoré dozrievajú v septembri sa dajú skladovať až do decembra, tie októbrové si zachovávajú kvalitu až do jari. Jablká odporúčame skladovať na chladnom, nie príliš suchom, ale tmavom mieste. Dbajme na to, aby sme ich oddelili od zeleniny, napríklad od zemiakov, mrkvy, petržlenu a zeleru, pretože sa môže stať, že preberú chuť po zelenine.

Sadíme mrkvu a petržlen

Mrkva a petržlen klíčia pomerne ťažko a počas klíčenia sú citlivé na sucho. Oplatí sa vyskúšať jesenné siatie, nakoľko v októbri po zbere úrody sa v záhrade určite nájde miesto na zeleninový záhon. Porýľujme pôdu, rozbíme hrudy, skypríme pôdu, prípadne použijeme rotavátor. Pohrabeme a necháme hlinu sadnúť. Sejbu nemusíme uponáhľať, siať odporúčame až bezprostredne pred príchodom mrazov. Semená vyklíčia až na jar, vtedy by sme ešte normálne mali problém obro-

biť vlhkú pôdu. Veľkou výhodou jesennej sejby je lepšie klíčenie, využitie jarnej vlhkosti a skoršia úroda. Október je ideálnym obdobím pre sadenie našich najbežnejších druhov zeleniny, cibule sadzačky a cesnaku.

Zelené hnojenie a zmyváci postrek

V prvej polovici októbra sa ešte oplatí vysiať horčičné semienko a repku na účely zeleného hnojenia. Vyklíčia totiž už za pár dní. Zelené rastliny zapracujeme do pôdy jesenným rýľovaním, vďaka čomu výrazne zvýšime obsah organických látok v pôde a zlepšime jej štruktúru. Jesenný zmyváci postrek ovocných stromov môžeme aplikovať hoci aj pred opadom listov, čím vlastne listy dezinfikujeme. Na toto ošetrenie potrebujeme fungicid s obsahom medi (Kocide 2000, Champion 50WG). Ovocné stromy citlivé na monilióvu infekciu (višňa, slivka, broskyne) striekajme prostriedkami Signum, resp. Prolectus.

Róbert Lelkes, Agrosam

Podíme kompostovať!

Stonky rastlín, listy a odpad sú mimoriadne vhodné na kompostovanie. Čas kompostovania môžeme skrátiť, ak pridáme konáre rozdrvené v drviči, resp. použijeme urýchľovač kompostu. Takto pripravený kompost bude použiteľný už hneď v budúcom roku. Kompost by mal byť vlhký, nie však premočený. Odporúčame ho preto zakryť a chrániť pred nadmernými zrážkami.

Počas kompostovania sa organické materiály premienia na humus

(Foto: net)

Pripravme trávnik na zimu

Trávnik môžeme na náročné zimné obdobie pripraviť už v októbri aplikáciou jesenného trávnikového hnojiva s vysokým obsahom draslíka. Po takomto ošetrení bude odolnejší voči vymžaniu a hubovým ochoreniam. V októbri sa odporúča prevzdušňovať, aby trávnik mohol dýchať aj v zime. V tomto období ho treba pokosiť na výšku cca. 4 cm, ak je nutné, v novembri kosenie opakujeme.